

Οκτώβρης 2016
Αρ. Τεύχους 10

Οργανώνοντας Τις Αντιστάσεις μας από τα ΑΡΙΣΤΕΡΑ

τιμή ενίσχυσης €2.00

Μηνιαία Έκδοση Οργάνωσης ΓΡΑΝΑΖΙ

<http://granaazi.org>

Με απεργίες & διαδηλώσεις Ανατρέπουμε τον Εργασιακό Μεσαίωνα

I

Ίσκρα:

(n) [Iskra]:

Iskra σημαίνει 'σπίθα' και ήταν το όνομα της πρώτης παράνομης επαναστατικής εφημερίδας που κυκλοφορούσε σε όλη την Ρωσία από το Δεκέμβριο του 1900 μέχρι τον Οκτώβρη του 1905. Ήταν το όνομα της από την απάντηση των Δεκεμβριστών επαναστατών εναντίον του Τσάρου στον ποιητή Πούσκιν το 1825... «από τη σπίθα θα ανάψει η φλόγα».

Η δεκαετία του 1890 -κατά την οποία ο Λένιν έγινε μαρξιστής- ήταν μια περίοδος ταχείας ανάπτυξης για το σοσιαλιστικό κίνημα. Τοπικές επιπροπές και μικροί σοσιαλιστικοί κύκλοι φοιτητών, διανοούμενων και εργατών ξεφύτρωναν σε ολόκληρη τη χώρα. Σύμφωνα με τον Λένιν, αυτοί οι κύκλοι που «συνένωναν ένα πολύ μικρό αριθμό ατόμων και σχεδόν πάντα στη βάση της προσωπικής φιλίας, ήταν ένα αναγκαίο στάδιο στην πορεία για την ανάπτυξη του σοσιαλισμού και του εργατικού κινήματος στη Ρωσία».

Εκείνη την περίοδο μια νέα τάση εμφανίστηκε μέσα στο ρωσικό σοσιαλιστικό κίνημα: ο «οικονομισμός». Αυτή η τάση υποστήριζε πως οι σοσιαλιστές θα πρέπει να ακολουθήσουν τη «γραμμή της ελάχιστης αντίστασης» και να περιορίσουν τη δράση τους στη στήριξη των οικονομικών διεκδικήσεων των εργατών. Οι οικονομιστές συνδέθηκαν με μια νέα τότε ρεφορμιστική τάση στην Ευρώπη -γνωστή ως «φρεβίζιονισμός»- που υποστήριζε πως «το κίνημα είναι το παν και ο τελικός στόχος τίποτα.» Απέρριπταν την παράνομη οργάνωση, κάπι που μέσα στην αυταρχική και αστυνομοκρατούμενη Ρωσία σήμαινε πρακτικά την απόρριψη της επαναστατικής οργάνωσης. Υποστήριζαν, τέλος, την αντικατάσταση του αγώνα «για την κατάληψη της εξουσίας» με μια «προσπάθεια για τη μεταρρύθμιση της υπαρκτής κοινωνίας».

Ο Λένιν κατήγγειλε αμέσως αυτή την τάση ως «μια προσπάθεια να ... μετατρέψει το επαναστατικό κόμμα των εργατών σε ένα ρεφορμιστικό κόμμα». Αν κυριαρχούσε ο οικονομισμός, η ιστορική αποστολή της εργατικής τάξης θα υποβαθμιζόταν στον αγώνα για τη βελτίωση των συνθηκών και στην υποστήριξη των φιλελεύθερων προσπαθειών για τη θέσπιση

συντάγματος. Ο Λένιν υποστήριζε σθεναρά το σμήμα της οικονομικής και της πολιτικής πάλης, με την εργατική τάξη επικεφαλής και των δύο. Μόνο ένα ανεξάρτητο κόμμα της εργατικής τάξης μπορεί να χρησιμεύσει ως ένα ισχυρό προπύργιο του αγώνα κατά της απολυταρχίας, και μόνο σε συμμαχία με ένα τέτοιο κόμμα μπορούν όλοι οι άλλοι αγωνιστές για την πολιτική ελευθερία να παίξουν έναν αποτελεσματικό ρόλο.

Η αντιπαράθεση του Λένιν με τους οπαδούς του οικονομισμού απέκτησε και μια οργανωτική διάσταση. Το βασικό πρόβλημα, που ανέδειξε ο Λένιν, ήταν ότι η ανάπτυξη του κινήματος της εργατικής τάξης ξεπερνούσε ολοένα και περισσότερο τα όρια του τοπικού και ερασιτεχνικού χαρακτήρα της σοσιαλιστικής οργάνωσης, με αποτέλεσμα οι τότε οργανώσεις να λειτουργούν ως παθητικοί θαυμαστές του παρά ως πρωτοπορά του. Ήταν ανάγκη, λοιπόν, να δημιουργηθεί ένα πανεθνικό κόμμα σοσιαλδημοκρατών εργατών με κεντρική εφημερίδα και ηγεσία, ικανό να βοηθά τη δράση των τοπικών τμημάτων του, γενικεύοντας από την τοπική εμπειρία και συντονίζοντας τα τμήματά του στην πάλη ενάντια στην απολυταρχία σε εθνικό επίπεδο.

Για το σκοπό αυτό μια ομάδα επαναστατών ενώθηκαν και έφτιαξαν την Ίσκρα. Στόχος ήταν η ενότητα του κινήματος, αλλά με προϋποθέσεις «Πριν μπορέσουμε να ενωθούμε», έγραφε ο Λένιν ανακοινώνοντας τη δημιουργία της Ίσκρα, «και προκειμένου να μπορέσουμε να ενωθούμε, πρέπει πρώτα απ' όλα να χαράξουμε σαφείς και οριστικές διαχωριστικές γραμμές. Σε αντίθετη περίπτωση, η ενότητά μας θα είναι καθαρά πλασματική, θα συγκαλύπτει την επικρατούσα σύγχυση». Έτσι, δυο βασικές αρχές του μπολσεβικισμού -η αιχμηρή πολεμική και οι σαφώς οριοθετημένες οργανωτικές μορφές και μέθοδοι μαζί με μια πανεθνική πολιτική εφημερίδα- ήταν ήδη εμφανείς στις νέες πολιτικές που παρουσίασε η Ίσκρα.

πηγή: Paul D'Amato "The Birth of Bolshevism" (ISR, Is. 33, Jan-Feb 2004)

της σύνταξης

Το τεύχος Οκτώβρη κυκλοφορεί σε μια περίοδο όπου η κυβέρνηση διεξάγει κεκλεισμένων των θυρών συζητήσεις για τη λύση. Τα αποτελέσματα των συνομιλιών μένει να φανούν στο άμεσο μέλλον. Μέχρι στιγμής, το μόνο ξεκάθαρο στοιχείο είναι ότι η αριστερά άφησε πάλι το ρόλο του πρωταγωνιστή στις δυνάμεις της αστικής τάξης, της δεξιάς και του εθνικισμού.

Όμως, παρά το εθνικιστικό δηλητήριο που χύνεται εδώ και δεκαετίες, το ενθαρρυντικό είναι ότι όποτε γίνονται δικοιονοτικές κινηματικές πρωτοβουλίες όπως η εργατική πρωτομαγιά αλλά και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις όπως η θεατρική παράσταση στην αρχαία Σαλαμίνα, η ανταπόκριση του κόσμου είναι συγκλονιστική. Με αφορμή μάλιστα το τελευταίο γεγονός ξέσπαση θύελλα αντιδράσεων από τους γνωστούς δικαστικούς κύκλους, η οποία κορυφώθηκε σε μια αποτυχημένη «ακροδεξιά παράσταση» έξω από την ελληνική πρεσβεία. Το καλό νέο είναι ότι στο κάλεσμα των φασιστών αλλά και του «ακραίου κέντρου» ανταποκρίθηκαν επλάχιστοι.

Απ' την άλλη πλευρά στο μέτωπο της οικονομίας τα αποτελέσματα της ακραίας νεοφιλελεύθερης ποδιτικής είναι ορατά. Οι κυβερνώντες, οι εργοδότες και οι μηχανισμοί τους μιλούν για ανάπτυξη και διαφημίζουν το κυπριακό success story στρώνοντας το δρόμο για το δικό τους ''επιχειρηματικό παράδεισο'' και τη δική μας εργασιακή κόλαση. Η ελαστική, η «μαύρη» και φτηνή εργασία, τα ατελείωτα ωράρια, η δουλειά την Κυριακή και τις αργίες, η ανεργία, η φτωχοποίηση δεν είναι απαισιόδοξες προβλέψεις αλλά η πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν χιλιάδες εργαζόμενοι. Η ανατροπή της λιτότητας, της αποδόμησης των εργασιακών σχέσεων και των εκποιήσεων είναι οι κρίσιμες μάχες που έχουμε μπροστά μας.

Απέναντι στις μεσαιωνικές συνθήκες εργασίας και κοινωνικού κονιβαλισμού που πρωθυΐζουν βαδίζουμε το δρόμο της ανατροπής έχοντας ως όπλο την αλληλεγγύη της τάξης μας. Εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, ντόπιοι και μετανάστες, ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι μπορούμε να τους σταματήσουμε και να χτίσουμε το κοινό μας μέλλον! Γιατί ο μεγαλύτερος φόβος εθνικισμού και εργοδοτών και η μεγαλύτερη δύναμη των εργατών συνοψίζεται σε αυτό το απόσπασμα από την Πρωτομαγιάτικη προκήρυξη του 1926:

“Οι πιέσεις των αφεντικών μας, η εκμετάλλευση οπό τους πλουτοκράτες πρέπει να μας ενώσουνε, Τούρκους και Χριστιανούς. Δε μας χωρίζουνε πια φυλετικά μίσον και θρησκευτικοί φανατισμοί. Αφτά ανήκουνε στο παρελθόν. Σήμερα πρέπει όλοι αδερφωμένοι να διεκδικήσουμε τα δικαιώματα που έχουμε στη ζωή...”

Λίγα λόγια για εμάς

Δημιουργήσαμε την οργάνωση Γρανάζι έχοντας την πεποίθηση ότι η αντικαπιταλιστική σκέψη και δράση είναι αναγκαίο εργαλείο σε όλα τα μέτωπα.

Στο δρόμο αυτό, δεν βαδίζουμε μόνοι μας. Είμαστε κομμάτι του ντόπιου, ευρωπαϊκού και παγκόσμιου κινήματος που έρχεται σε ρήξη με τον καπιταλισμό: το σύστημα που γεννάει τη φτώχια, την ανεργία, τους πολέμους και την αδικία.

Μέσα από το Γρανάζι προβάλλουμε τον ταξικό προσανατολισμό και το διεθνιστικό χαρακτήρα μας. Δεν ταυτιζόμαστε με ένα έθνος αλλά με μια κοινωνική τάξη, αυτή των εργαζόμενων.

ΠΑΛΙΕΥΟΥΜΕ:

- ❖ Για την ανατροπή του ταξικού καπιταλιστικού συστήματος και τη δημιουργία μιας κοινωνίας που θα καταργήσει την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.
- ❖ Για τη σοσιαλιστική αλλαγή της κοινωνίας μέσα από την κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, δηλαδή για τη δίκαιη διανομή του πλούτου.
- ❖ Ενάντια στο φασισμό, τον εθνικισμό και κάθε μορφή ρατσισμού και σεξισμού.
- ❖ Για την οργάνωση της παραγωγής με τρόπο που υπηρετεί τις κοινωνικές ανάγκες και τις απαιτήσεις για τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος.
- ❖

**KAMIA MONI
KANENAS MONOS
ΓΙΑΤΙ Η ΑΛΛΗΛΕΙΤΥΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΟΠΑΟ ΜΑΣ**

Δημοτικές εκλογές και Αριστερά

Οι δημοτικές εκλογές ανακοινώθηκαν την ώρα που οι «πάνω» χύνουν κροκοδείλια δάκρυα για τα μέτρα που «αναγκάστηκαν» να πάρουν και οι «κάτω» κλαίνε πραγματικά, από οργή και αγανάκτηση για την κοροϊδία και το λογαριασμό που καλούνται να πληρώσουν. Οι εκλογές αυτές, λοιπόν, είναι πολιτικά ουδέτερες και αφορούν μόνο πρόσωπα; Μάλλον όχι.

- ★ Ο Δήμος σαν κομμάτι του αστικού κράτους αποτελεί συνέχεια του σε τοπικό επίπεδο και έρχεται να εφαρμόσει τις κυβερνητικές πολιτικές: Δεν είναι τυχαίες οι προτάσεις των "εμπειρογνωμόνων" για μείωση των δήμων και των κοινοτήτων. Αποσκοπούν στη δημιουργία μιας υδροκέφαλης, αντιδημοκρατικής δομής με κομμάτια προϋπολογισμό, μιας δομής που θα επηρεάζεται λιγότερο από τις λαϊκές αντιδράσεις, παγιώνοντας αρνητικούς για εμάς συσχετισμούς δύναμης.

Οι δημοτικές εκλογές δεν είναι πολιτικά ουδέτερες και δεν αφορούν μόνο πρόσωπα.

- ★ Ο πολεοδομικός ιστός πρέπει να αλλάζει με τρόπο που να τον αναβαθμίζει συνολικά: Η «αξιοποίηση» των δημοσίων χώρων δεν μπορεί να γίνεται με Συμπράξεις Δημοσίου-Ιδιωτών (ΣΔΙΤ) παραχωρώντας, ουσιαστικά, τη δημόσια περιουσία σε ιδιώτες. Κύριος στόχος των δημόσιων χώρων πρέπει να είναι η εξυπηρέτηση όσο το δυνατόν περισσότερου κόσμου και όχι η εξασφάλιση των κερδών του ιδιώτη.

- ★ Οι κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχονται από τους δήμους θα πρέπει να διευρυνθούν ώστε να καλύπτουν τις οξυμένες κοινωνικές ανάγκες όλων των κατοίκων: Αφορούν πάγιες και διαρκείς ανάγκες και το να καλύπτονται από μικρής διάρκειας ευρωπαϊκά προγράμματα (όπως τα προγράμματα ένταξης από τοπικές αρχές στο πλαίσιο του ταμείου ασύλου, μετανάστευσης και ένταξης) δεν λύνει τίποτα.

- ★ Ποιοι είναι οι δημόσιοι χώροι και κατά πόσο έχει πρόσβαση ο πολίτης σε αυτούς: Οι Δήμοι ορίζουν αυτά τα ζητήματα. Ας αναλογιστούμε για παράδειγμα πόσο εύκολη είναι η πρόσβαση στο πάρκο της Ακρόπολης για πολίτες που δεν έχουν αυτοκίνητο. Το πρόβλημα αφορά συνολικά την πόλη της Λευκωσίας (και όχι μόνο). Το ζήτημα είναι τεράστιο, όχι μόνο για λόγους οικολογικούς ή αισθητικούς, αλλά και πρακτικούς. Σε μια εποχή που το εισόδημα των περισσότερων έχει συρρικνωθεί, η αγορά και συντήρηση ενός ή και παραπάνω αυτοκινήτων ανά οικογένεια επιβαρύνει την ήδη δύσκολη οικονομική τους κατάσταση.

★ Τι πρέπει να κάνει μια δημοτική παράταξη;

Κατ' αρχήν μια δημοτική παράταξη οφείλει να συζητά ανοιχτά και να αποφασίζει αμεσοδημοκρατικά. Οι δημοτικές κινήσεις δεν πρέπει να είναι εκλογικά κατεβάσματα που έρχονται να υποσχεθούν αόριστα αντιπροσώπευση στους δημότες αλλά πολιτικές παρατάξεις δημοτών που επιδιώκουν να φέρουν τις τοπικές αντιστάσεις μέσα στο δημοτικό συμβούλιο και να παλεύουν για τα δικαιώματα τις θυγόμενης πλειοψηφίας.

Απαιτούνται πολιτικές κοινής δράσης των κοινοτήτων που να έχουν πάντα στο επίκεντρο το συμφέρον των ΕΚ, των ΤΚ και των μεταναστών εργαζομένων. Πρωτοβουλίες και κινήσεις για την επανένωση και την αρμονική συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων. Σε αυτή τη λογική, η στρατηγική της ανάπτυξης των πόλεων και των κοινοτήτων που θα έχουν πληθυσμούς και από τις δύο κοινότητες πρέπει να γίνεται με τρόπο δίκαιο και ισότιμο.

Είναι αναγκαία η ανάπτυξη τοπικής δράσης να αγκαλιάζει όχι μόνο τους ΕΚ, αλλά και τις άλλες κοινότητες, ντόπιων και μεταναστών, που συνθέτουν τον πολυπολιτισμικό δυναμισμό της σημερινής Κύπρου. Με αυτό τον τρόπο θα πρωθηθεί η αρμονική συνύπαρξη στο επίπεδο της γειτονιάς και της καθημερινότητας, πέρα από γενικότητες και ευχολόγια και παράλληλα θα προταθούν και εφαρμοστούν λύσεις από τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν τα ζητήματα της πόλης τους και του χωριού τους καθημερινά και από κοντά.

Επιπλέον, θέματα που έχουν να κάνουν με την καθημερινή επιβίωση των πολιτών όπως οι πλειστηριασμοί και οι κατασχέσεις σπιτιών θα πρέπει να αποτελούν πεδίο σύγκρουσης και αναίρεσης των επιβαλλόμενων πολιτικών. Δράσεις περιβαλλοντικές, όπως για παράδειγμα το κίνημα για την διάσωση του ΑΚΑΜΑ, πρέπει να μπαίνουν μεταφορικά αλλά και κυριολεκτικά και να συζητιούνται στα δημοτικά συμβούλια.

Σε τελική ανάλυση, είναι αναγκαίο μια τοπική κίνηση να βασιστεί σε μία πραγματικά ριζοσπαστική τοπική αριστερά. Δεν είναι αριστερά ένα μόρφωμα που δεν λέει - και κυρίως δεν κάνει - τίποτα για τις μνημονιακές πολιτικές που εφαρμόζονται στους δήμους, για τους ελεύθερους χώρους, για τις κοινωνικές παροχές. Δεν είναι όμως αριστερά και ένα μόρφωμα που ενώ μπορεί να λέει μεγάλα λόγια σε κεντρικά πολιτικά θέματα δεν κάνει τίποτα για τα κρίσιμα τοπικά ζητήματα που οριοθετούν αντιθέσεις με τοπικά ή ευρύτερα εργολαβικά συμφέροντα.

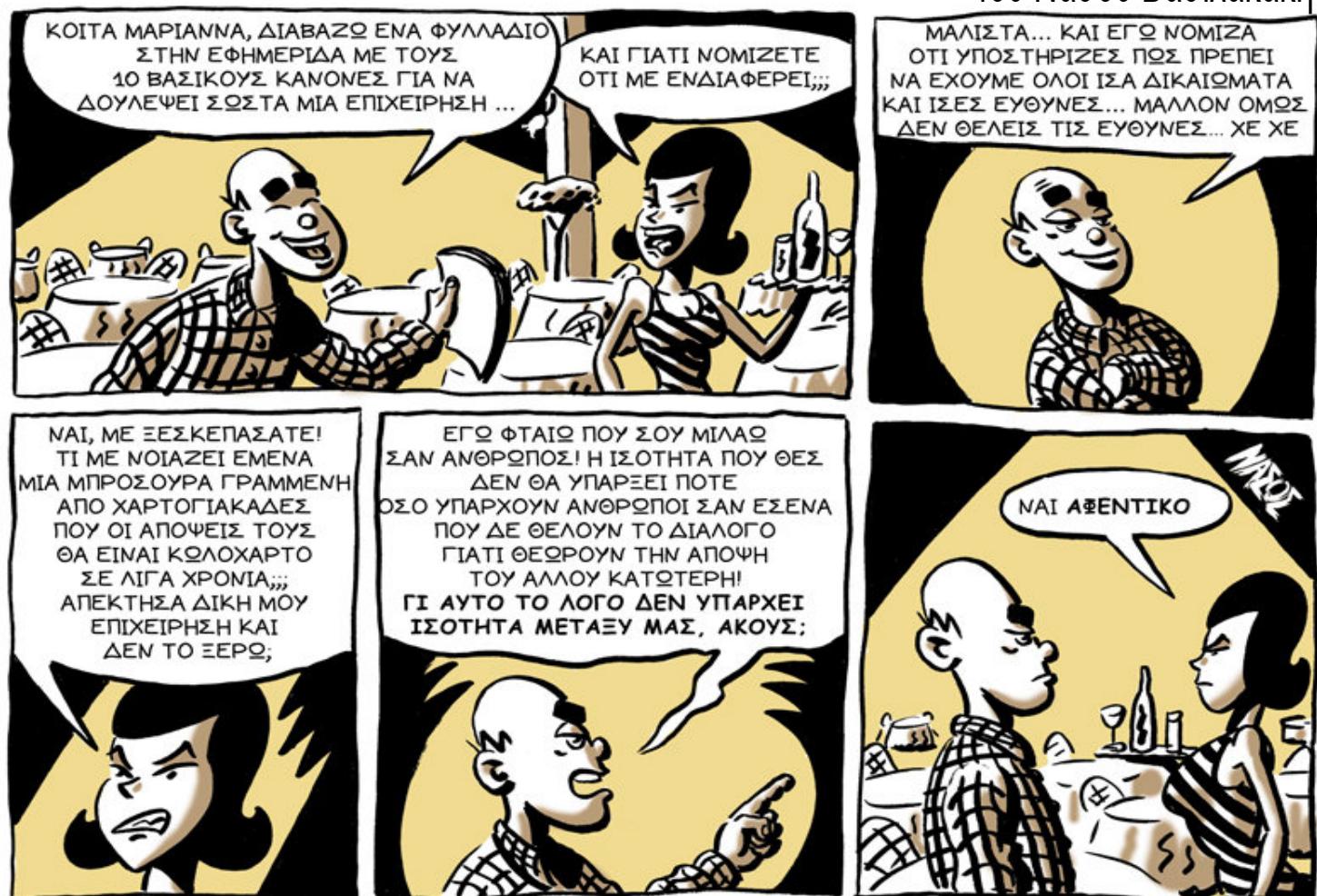
Τέλος, η πολιτική μιας αριστερής δημοτικής παράταξης πρέπει να απαντά με απόλυτα θετικό τρόπο και στην επανένωση της πατρίδας μας. Δήμοι, όπως αυτός της Λευκωσίας, μπορούν και πρέπει να παίξουν ένα κομβικό ρόλο σε αυτό. Μια τέτοια δημοτική παράταξη θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από ένα σύνολο πολιτικών αρχών, όπως:

- ★ Αναγνώριση του χαρακτήρα των δήμων και της τοπικής αυτοδιοίκησης πλέον ως τοπικού κράτους-βραχίονα του κεντρικού κράτους. Καμία συγχώνευση σε Δήμους και κοινότητες.
- ★ Τερματισμός των προγραμμάτων ΑΝΑΔ ή άλλων ελαστικών μορφών εργασίας στους Δήμους - πλήρης και μόνιμη εργασία για όλους. Υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων του δήμου με καταγγελία κάθε λογικής διορισμών μέσα από πελατειακό τύπου διαδικασίες που από τη μία συσκοτίζουν τον αντεργατικό ρόλο της διοίκησης και από την άλλη υπονομεύουν τη συλλογική δράση, την αξιοπρέπεια και την ενότητα των εργαζομένων.
- ★ Απειθαρχία και πάλι για την ανατροπή των οδηγιών, των κανονισμών και των αποφάσεων της Ε.Ε. που συγκρούονται με τα λαϊκά συμφέροντα και τις εργατικές ανάγκες, όπως το λεγόμενο «σύμφωνο σταθερότητας», ο ασφυκτικός έλεγχος των

προϋπολογισμών, το Δουβλίνο II για τη μετανάστευση. Ρήξη και ανατροπή της πολιτικής της κυβέρνησης, της Ε.Ε. και του ΔΝΤ και του ευρωμονόδρομου της λιτότητας και των ιδιωτικοποιήσεων που επιβάλλουν.

- ★ Αντίθεση στην ανάθεση κοινωνικών υπηρεσιών, που θα πρέπει να παρέχονται από τους δήμους, σε ιδιώτες και στην υλοποίηση έργων με Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Όχι στη χρηματοδότηση από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ★ Διατήρηση και διεύρυνση των δημόσιων και κοινωνικών αγαθών στο πλαίσιο του δήμου και του κεντρικού κράτους. Υπεράσπιση και διεύρυνση των δημόσιων χώρων.
- ★ Παύση πληρωμών και διαγραφή του χρέους των δήμων και του κεντρικού κράτους
- ★ Αποφασιστική στήριξη των τοπικών κινημάτων και των ευρύτερων εργατικών και λαϊκών κινημάτων και διεκδικήσεων. Κινηματική φυσιογνωμία και συλλογική λειτουργία.

του Νάσου Βασιλακάκη

Χρίστος Μπίστης, ο συμπαραστάτης στις δύσκολες ώρες μας

Αγαπημένες Σύντροφες,

Θα συμφωνήσεις πως σήμερα χανόμαστε στις καθημερινές πρακτικές ανάγκες του αγώνα και έχουμε χάσει την αναγκαία σύνδεση με την πολιτική θεωρία και ανάλυση. Και ότι είναι ανάγκη να την ξαναβρούμε χωρίς να πάμε στο άλλο άκρο, του στείρου δογματισμού. Και το ξέρω, γιατί είχα το προνόμιο να σε ακούσω να συζητάς τέτοια ζητήματα. Και πρέπει να σου αναγνωρίσω ότι συνδύασες στη ζωή σου θεωρία και πράξη έτσι που δε μπορούσε κανείς να δει πού άρχιζε το ένα και πού τέλειωνε το άλλο, όπως πρέπει δηλαδή. Αναρωτιέμαι αν σε αυτό βοήθησε ο Θεατρικός Χρίστος του Θέατρου Τέχνης και του Berliner Ensemble, μια τέχνη που το κείμενο και η σκέψη γίνονται πράξη με ζωντανό κοινό.

Και, παρά την εμπειρία σου από την ανατολική Γερμανία (1963-1968) και τις διαφωνίες σου με την ΕΣΣΔ, δε βρήκες πρόσχημα να «αλλαξιοπιστήσεις» ούτε αντέδρασες σπασμαδικά «αποκηρύσσοντας μετά βδελυγμίας», γιατί ήξερες καλά ότι αυτό θα είναι σα να αποκηρύσσεις όχι μόνο τον ελληνικό λαό αλλά κάθε λαό. Συγκρότησες την ανάλυσή σου για τις ανάγκες του ελληνικού λαού, ίδρυσες μαζί με τις συντρόφισες και τους συντρόφους σου το ΕΚΚΕ και ρίχτηκες στον αγώνα μέχρι τέλους.

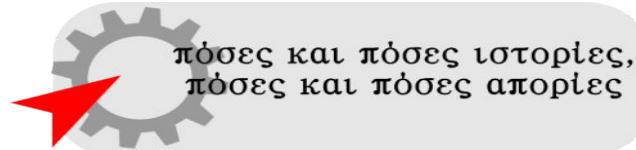
Το αριστερό σου αγωνιστικό παρελθόν και τις θεατρικές σπουδές σου δεν τα αντάλλαξες αλλά τα έσπειρες για το μέλλον της Ριζοσπαστικής Αριστεράς στην Ελλάδα, γιατί, για να δανειστώ τα λόγια σου, η ανατροπή «είναι ζήτημα ζωής για την εργατική τάξη και το λαό μας». Η βαθιά σου πεποίθηση στην αναγκαιότητα αυτής της ανατροπής έχει τη δύναμη να κινητοποιήσει και να συνετίσει και τον πιο παρατημένο σύντροφο. Και όσο νεότεροι και αν είμαστε, όσο πιο άπειροι ή λιγότερο διαβασμένοι, περιμένεις από εμάς να είμαστε σύντροφοι, τίποτα λιγότερο, προσφέροντας όλη σου τη γλυκύτητα και την υποστήριξη στην προσπάθειά μας αυτή.

Είσαι από εκείνους που έβαλαν τα θεμέλια του αντιδικτατορικού αγώνα και της μεταπολιτευτικής ριζοσπαστικής αριστεράς. Ως ιδρυτικό μέλος του ΕΚΚΕ και

Γεννήθηκε το 1939. Αποφοίτησε από το Θέατρο Τέχνης του Κουν το 1963 και με προτροπή του πήγε στο Ανατολικό Βερολίνο και συνέχισε στο Berliner Ensemble, που είχε ιδρύσει ο Μπρεχτ, μέχρι το 1968. Τότε, εγκαταστάθηκε στο Δυτικό Βερολίνο ζώντας από κοντά όλες τις διεργασίες της εποχής. Την ίδια χρονιά συμμετείχε στην ίδρυση του Επαναστατικού Κομμουνιστικού Κινήματος Ελλάδας (ΕΚΚΕ), με άμεσο στόχο τη δράση κατά της χούντας. Το 1973 επιστρέφει στην Ελλάδα. Η φοιτητική παράταξη του ΕΚΚΕ, η ΑΑΣΠΕ, θα πρωτοστατήσει στην ριζοσπαστικοποίηση των φοιτητών και στην αντιδικτατορική δράση με κορύφωμα την κατάληψη του Πολυτεχνείου του 1973. Αρχές 1974 συλλαμβάνεται και βασανίζεται.

της ΑΑΣΠΕ αντιπαρατέθηκες στη γραμμή της κυρίαρχης αριστεράς, μια γραμμή μεταρρυθμίσεων μέσα στη χούντα. Ήσουν ανάμεσα σε αυτούς που επέβαλαν, όχι λόγω αριθμών αλλά πολιτικής ανάλυσης, την πορεία που οδήγησε στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Και βασανίστηκες κυριολεκτικά και μεταφορικά σε αυτήν την πορεία.

Κι, επειδή πάντα ο στόχος ήταν η πρόοδος του χώρου, δεν έδινες σημασία σε μεγέθη οργανώσεων αλλά στο πολιτικό σχέδιό τους. Ποτέ δεν κράτησες την οργάνωσή σου έξω από μέτωπα και πρωτοβουλίες γιατί δεν ήταν η μεγαλύτερη για να ηγεμονεύει λόγω αριθμών και μόνο. Η ουσιαστική

ενότητα του χώρου είναι αναγκαία για την επιτυχία των στόχων της επαναστατικής αριστεράς. Τόσο απλά. Οι αριθμοί έχουν την αξία που τους δίνει η πολιτική μας συγκρότηση. Ούτε, όμως, πιστεύεις στην άνευ όρων ενοποίηση χωρίς ενότητα. Ακριβώς γιατί συνδέεις τόσο οργανικά σκέψη και πράξη, διάλεξες έναν ξεχωριστό δρόμο, χωρίς εμπάθεια για ιδέες και ρεύματα με τα οποία συχνά διαφωνείς (και πού και πού ίσως και να απελπίζεσαι).

Δεν ξέρω αν θα συμφωνήσεις, αλλά η απώλεια αγαπημένων προσώπων δοκιμάζει και τον πιο αποφασισμένο επαναστάτη, γιατί τον κάνει πιο ευάλωτο στη βαθιά ανθρώπινη ανάγκη να μη δεχτούμε το τέλος είτε των δικών μας είτε το δικό μας. Και δεν ξέρω αν θα συμφωνήσεις, γιατί εσένα δε σε πτόησαν αυτά όσο και αν σε επηρέασαν. Δυοτρεις μέρες πριν το έσκασες από το νοσοκομείο για σημαντική συνεδρίαση. Και η απώλεια των δικών σου απλώς πρόσθεσε στη γλύκα σου.

Όπως έχεις πει, «Με αγώνατιμάμε τους νεκρούς μας».

Με βαθιά εκτίμηση και συντροφική αγάπη,
Γρανάζι

Οι γκρίζες ζώνες της εργασίας

Πρόσφατα ανακοινώθηκε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016 έγιναν 3.768 δειγματοληπτικές επιθεωρήσεις σε ισάριθμες επιχειρήσεις όπου απασχολούσαν 7.808 εργαζόμενους. Με βάση αυτές τις επιθεωρήσεις από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς 1.265 εργαζόμενοι ήταν αδήλωτοι, αριθμός που αντιπροσωπεύει το 16% του συνόλου των εργαζομένων. Το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σημαντικά στη διάρκεια της κρίσης και μάλιστα δεν αφορά ούτε το σύνολο των κυπριακών επιχειρήσεων, αλλά ούτε και το σύνολο των κλάδων.

Και αν πριν την εποχή της κρίσης η αδήλωτη και ανασφάλιστη εργασία αφορούσε κυρίως τους μετανάστες εργαζόμενους, πλέον σε κάποιους κλάδους δεν κάνει διακρίσεις. Για παράδειγμα διενεργήθηκαν επιθεωρήσεις σε 42 ξενοδοχεία σε ολόκληρη τη Κύπρο. Το 15% των μεταναστών εργαζομένων που καταγράφηκαν ήταν ανασφάλιστο. Αντίστοιχο ήταν και το ποσοστό των Κυπρίων. Από την άλλη, έντονη διαφοροποίηση παρατηρήθηκε στην οικοδομική βιομηχανία καθώς όπως έδειξαν οι επιθεωρήσεις στα εργοτάξια το 41% των μη κοινοτικών εργατών ήταν ανασφάλιστο και αντίστοιχα το 20% των κοινοτικών και το 9% των ντόπιων. Φυσικά υπάρχουν κλάδοι όπου τα ποσοστά αδήλωτης εργασίας δεν είναι απλώς υψηλά, αλλά συντριπτικά και τα οποία μένουν εκτός καταγραφών και ελέγχων. Πρόκειται για κλάδους στους οποίους ο συστηματικός έλεγχος είναι πρακτικά ή τυπικά ανέφικτος, όπως συμβαίνει στους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, της οικιακής μισθωτής εργασίας, και σε άλλους που θεωρούνται σχετικά αθέατοι.

Λογικά σε αυτά τα καταγεγραμμένα ποσοστά δεν περιλαμβάνονται μορφές μερικώς δηλωμένης εργασίας λόγω του ότι ο ορισμός της αδήλωτης εργασίας είναι ανεπαρκής. Για παράδειγμα, η τακτική του να δηλώνεται από τον εργοδότη άλλη ειδικότητα από αυτή που προβλέπεται βάσει των προσόντων του εργαζόμενου, οι ώρες απασχόλησης και τα εισοδήματα που δηλώνονται να είναι λιγότερα από τα πραγματικά κ.ο.κ. Αυτές οι μορφές αδήλωτης εργασίας εμφανίζονται κυρίως σε κλάδους επιχειρήσεων που θεωρούνται δυναμικοί στην Κύπρο, όπως ο τουρισμός, ο επισιτισμός και το λιανικό εμπόριο. Εμφανίζονται, όμως, και σε μεγάλες επιχειρήσεις όπου οι αδήλωτες υπερωρίες συμπληρώνονται με μαύρα επιμίσθια. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι με την αδήλωτη υπερωρία οι εργοδότες εκτός της υπερεκμετάλλευσης που επιβάλλουν στους εργαζόμενους, στερούν την εργασία σε άλλους οξύνοντας περαιτέρω την ανεργία, αλλά και αποδίδουν λιγότερες εισφορές με αποτέλεσμα να έχουν λιγότερα δικαιώματα και οι εργαζόμενοι όταν πρόκειται για επίδομα ανεργίας, άδειες και συντάξεις

Εργοδοτική αυθαιρεσία με κρατική υποστήριξη

Από τις 3.768 εταιρείες, που επιθεωρήθηκαν, διαπιστώθηκε ότι το 54% των εργοδοτών δεν σύναπτε με τους εργαζόμενους που απασχολούσαν γραπτό συμβόλαιο των όρων απασχόλησης, παραβιάζοντας κατάφωρα τη σχετική νομοθεσία που ισχύει από το 2000. Η μη σύναψη συμβολαίου εργασίας που να αναφέρει όλους τους σχετικούς όρους εργασίας δίνει περιθώριο στην εργοδοτική ασυδοσία σε βάρος των εργαζομένων. Σε καμία περίπτωση μια προφορική συμφωνία δεν μπορεί να αποτελέσει τεκμήριο που να αποδεικνύει την όποια εκμετάλλευση και αδικία σε βάρος του εργαζόμενου. Ιδίως σε μια εποχή όπως η σημερινή όπου οι ευέλικτες μορφές εργασίας έχουν αυξηθεί δραματικά, ειδικά της μερικής και της εκ περιτροπής εργασίας, μετατρέποντας την αμοιβή 'ευέλικτη' σε εργασία πλήρη.

Αξίζει να τονιστεί ότι στην Κύπρο η αδήλωτη εργασία, όταν και εφόσον εντοπίζεται μέσα από μια επιθεώρηση ή καταγγελία, ουσιαστικά δεν τιμωρείται. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία -η οποία αναμένεται να αλλάξει- όταν ένας εργοδότης παρανομεί χρησιμοποιώντας αδήλωτη και ανασφάλιστη εργασία καλείται να καταβάλει πρόστιμο το εξωφρενικό ποσό των... €200. Στο προσχέδιο του νέου νόμου που αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή τους επόμενους μήνες, προτείνεται η αύξηση του προστίμου στα €500 για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται αδήλωτα ή παράνομα. Πάλι το ποσό είναι αστείο. Πιο συγκεκριμένα, το τροποποιητικό νομοσχέδιο περί κοινωνικών ασφαλίσεων προβλέπει την επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους €500 σε εργοδότη για κάθε εργοδοτούμενο που απασχολεί αδήλωτα ή ανασφάλιστα. Προβλέπεται, επίσης, η αύξηση του προστίμου κατά €500 για κάθε μήνα απασχόλησης του εργοδοτούμενου. Το συνολικό ύψος του προστίμου δεν μπορεί, όμως, να υπερβαίνει τις €10.000 για κάθε περίπτωση παράβασης.

Φυσικά, η λύση των προστίμων/κυρώσεων δε λύνει το πρόβλημα σε καμία περίπτωση. Ίσως η ενίσχυση και αναβάθμιση των ελεγκτικών μηχανισμών να λύσει ένα μικρό μέρος του. Διότι, όσο η ανεργία διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, οι εργοδότες θα συνεχίζουν να εκμεταλλεύονται την κατάσταση και η αυθαιρεσία τους θα οργιάζει. Για το προτεινόμενο νομοσχέδιο οι εργοδοτικές οργανώσεις ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εκφράζουν διαιφωνίες καθώς θεωρούν τα πρόστιμα εξοντωτικά... Άλλωστε αυτός είναι ο ρόλος τους στη τελική: να απαξιώνουν την εργασία, να παλεύουν για τη δραματική μείωση των μισθών των εργαζομένων και να διαιωνίζουν την εκμετάλλευση. Με άλλα λόγια, να περιφρουρούν τα συμφέροντα της τάξης τους.

των Σάμου Σαμουήλ & Πέτρου Γιαννούην

Να ανατρέψουμε τον εργασιακό μεσαίωνα

«Η κυπριακή οικονομία θα ξεπεράσει κατά πολὺ τις προβλέψεις της EBRD* για ανάπτυξη 1,7% το 2016 και η ανεργία θα πέσει σε μονοψήφιο αριθμό μέχρι τις αρχές του 2017» δήλωνε πριν λίγο καιρό ο Αβέρωφ Νεοφύτου. Η περίφημη «επιστροφή στην ανάπτυξη» που εναγγελίζονται καθημερινά τα κανάλια, ο ΟΕΒ και οι πολιτικοί του εκπρόσωποι στη βουλή σημαίνει παχιοποίηση της αθλίας κατάστασης που έχει διαμορφώσει η εργοδοσία (μεγαλοεργοδότες αλλά και μικρότερες επιχειρήσεις) προκειμένου να ανακάμψει από την κρίση πατώντας πάνω στους εργαζόμενους.

Με μια σειρά από λαϊκιστικά επιχειρήματα ο 'κύριος' Νεοφύτου και ο κάθε όμοιος του προσπαθούν -και ως ένα βαθμό το πετυχαίνουν- να περάσουν τις σκληρές νεοφιλελεύθερες πολιτικές της παράταξής τους. Παρουσιάζουν τις συνθήκες εργασίας που διαμορφώνονται σαν μονόδρομο για να γίνει η κυπριακή οικονομία «ελκυστική» στις επενδύσεις και βαφτίζουν όσους εργαζόμενους διεκδικούν τα αυτονότητα περίπου ως εχθρούς της κοινωνίας. Ας δούμε, όμως, πως έχουν σήμερα τα πράγματα στην αγορά εργασίας σε τρεις τομείς που αποτελούν την ατμομηχανή της κυπριακής οικονομίας.

Όταν στον κατασκευαστικό τομέα κατεδαφίζονται τα εργασιακά δικαιώματα

Στον κατασκευαστικό κλάδο, που παρουσιάζεται ως τομέας - υπόδειγμα ανάκαμψης, οι εργαζόμενοι βιώνουν την κόλαση του Δάντη. Όλοι εργαζόμενοι ανεξαιρέτως ειδικότητας και εμπειρίας προσλαμβάνονται σαν ανειδίκευτοι εργάτες με συμβάσεις έργου (λιγότερες αποδοχές και χαμηλότερες κοινωνικές ασφαλίσεις). Και ενώ μπορεί να έχουν δεκάδες χρόνια προϋπηρεσίας στην

ίδια κατασκευαστική αναγκάζονται να υπογράφουν τη σύμβαση αυτή φοβούμενοι την ανεργία. Φυσικά σαν "νέοπροσληφθέντες" δεν δικαιούνται ούτε 130 μισθό ούτε καν άδεια. Οι υπερωρίες τους, στην καλύτερη περίπτωση, πληρώνονται σαν κανονικό ωρομίσθιο όπως και η δουλειά στις επίσημες αργίες. Τα ζητήματα ασφαλείας στα εργοτάξια έπαψαν "να ταλαιπωρούν" τους εργολάβους αφού πλέον τα αυτοχήματα παρουσιάζονται συστηματικά σαν ανθρώπινο λάθος ή λάθος του χειριστή και μάλιστα με την (εξαναγκαστική) συγκατάθεση του τραυματία!

Το τμήμα επιθεώρησης εργασίας λειτουργεί ως συνεργάτης της εργοδοσίας αφού επισκέπτεται τα εργοτάξια μετά από προειδοποίηση μιας εβδομάδας (!) για να έχουν χρόνο τα αφεντικά να προετοιμαστούν και να κρύψουν τις παρανομίες τους κάτω από το χαλί. Έτσι, τη στιγμή της επιθεώρησης όλα φαίνονται άφογα. Επιβάλλουν σε χειριστές επικίνδυνων μηχανημάτων και γερανών να δουλεύουν 12ωρα ενώ και οι άλλοι εργάτες δουλεύουν χωρίς προστασία (κράνος, παπούτσια ασφαλείας κλπ.). Σαν να μην έφταναν αυτά, όλο το καλοκαίρι εργάζονταν καθημερινά κάτω από τον καυτό ήλιο χωρίς παύση των εργασιών.

Η κυριακάτικη αργία στο κρεβάτι του Προκρούστη

Η κατάσταση για τους εργαζόμενους στα πολυκαταστήματα δεν είναι καλύτερη. Το μέτρο για την εφταήμερη λειτουργία των καταστημάτων τέθηκε τελικά σε εφαρμογή κυριολεκτικά με βασικό επιχείρημα την καταπολέμηση της ανεργίας. Η αλήθεια, βέβαια, είναι άλλη: Καμία επιπλέον πρόσληψη δεν έγινε προκειμένου να καλυφθούν οι επιπλέον ώρες εργασίας. Όσοι εργοδοτήθηκαν στο πλαίσιο στήριξης της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων εργάζονται υπό καθεστώς επιχορήγησης από την ΑνΑΔ (500 ευρώ για 8ωρη εργασία με 6μηνη σύμβαση, χωρίς δικαιώματα). Το πιο σημαντικό πισωγύρισμα που επιβάλλει αυτό το μέτρο είναι η καταστράγηση κάθε έννοιας εργασιακής αξιοπρέπειας. Οι εμπορούπαλληλοι εργάζονται 6 μέρες την εβδομάδα με τα ίδια λεφτά και κυλιόμενο ρεπό και ευνοούνται αντικειμενικά μόνο οι πολυεθνικές και οι υπόλοιποι εργοδότες.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση καταστηματάρχη που δεν επέτρεπε στους εργαζόμενους να κάθονται ακόμα και όταν δεν είχαν πελάτες να εξυπηρετήσουν με αποτέλεσμα εργαζόμενη να μεταφερθεί λιπόθυμη στο γενικό νοσοκομείο Λεμεσού εξαιτίας της εξάντλησης από την ατέλειωτη ορθοστασία. Σε αυτές τις συνθήκες δεν είναι τυχαίο ότι ανθεί και το φαινόμενο της «ευέλικτης», μαύρης εργασίας. Στις περιόδους που περιμένουν αύξηση του όγκου των εργασιών του, οι καταστηματάρχες-αφέντες προσλαμβάνουν από τη δεξαμενή ανέργων υπαλλήλους που δεν ασφαλίζουν ποτέ και που τους αναγκάζουν να δουλεύουν όποτε έχει δουλειά ή και να πληρώνονται με το κάθε κομμάτι που πουλάνε (πληρωμή με "bonus"). Η παρουσία των εργαζομένων αυτών λειτουργεί και ως απειλή και μοχλός πίεσης για τους μόνιμους υπαλλήλους.

Οι εργαζόμενοι στα ξενοδοχεία διεκδικούν τα αυτονόητα

Αρκεί μόνο μια ματιά στα βασικά αιτήματα τους για να διαπιστώσει κανείς αν τέλειωσε το μνημόνιο ή όχι: μίνιμουμ μισθοί πρόσληψης, πενθήμερη βδομάδα εργασίας, 13ος μισθός, τήρηση των αργιών και ταμείο πρόνοιας!)

Στις αρχες του καλοκαιριού η ΣΥΕΚΑ κατήγγειλε πως οι οδηγίες που δόθηκαν από το Υπουργείο "δικαιολογούντις μειώσεις μισθών στις οποίες προβαίνουν οι ξενοδόχοι για να καλύψουν το κόστος της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας. Αν δηλαδή κάποιος έπαιρνε 900 ευρώ μισθό και εργαζόταν έξι μέρες της εβδομάδας, τώρα που ο νόμος προνοεί 5 μέρες εργασία τη βδομάδα, του αφαιρείται αντίστοιχο ποσό από το μισθό. Η θέση τους αυτή στηρίζεται στην απαράδεκτη και αυθαίρετη, κατά την άποψη μας θέση, ότι οι Συλλογικές Συμβάσεις δεν είναι υποχρεωτικές και ότι οι εργοδότες δικαιούνται να κάνουν προσωπικά συμβόλαια, μάλιστα με υποδεέστερους όρους από τους συμφωνημένους στις Συλλογικές Συμβάσεις [...]. Έχουν διθεί σαφείς οδηγίες στους λειτουργούς Εργασιακών Σχέσεων σε όλες τις Επαρχίες να αποδέχονται τα προσωπικά συμβόλαια και τη μείωση των μισθών των εργαζομένων στα ξενοδοχεία ώστε να μην προστεθεί κόστος με την εφαρμογή του νόμου".

Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση ξενοδόχου σε γραφικό χωρί της επαρχίας Λεμεσού που ανακοίνωνε ότι το χειμώνα θα ξεκινήσει εργασίες ανακαίνισης (τις οποίες έκανε πριν 5 χρόνια) μόνο και μόνο για να μπορέσει να απολύσει μαζικά όλο το προσωπικό του. Και δυστυχώς αυτή η κατάσταση δεν αφορά μόνο τους τρεις τομείς που αναφέραμε ενδεικτικά παραπάνω. Εξίσου ανησυχητικά είναι τα αποτελέσματα πρόσφατης έρευνας σύμφωνα με την οποία τα τελευταία χρόνια το ποσοστό των μερικώς απασχολούμενων εργαζομένων έχει αυξηθεί σημαντικά και έχει μάλιστα τριπλασιαστεί για τους άντρες εργαζόμενους και για να προλάβουμε τους κακοπροαίρετους δεν δουλεύουμε ως μερικώς απασχολούμενοι 'από χόμπι'. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, το 69,4% των μερικώς απασχολούμενων εργάζεται σ' αυτές τις συνθήκες παρά τη θέληση του λόγω της έλλειψης εναλλακτικών επιλογών για πλήρη και σταθερή δουλειά.

Πως απαντάμε; Ανακτώντας τον έλεγχο από τα κάτω

Το δυστύχημα είναι ότι οι ηγεσίες των συντεχνιών τα γνωρίζουν πολύ καλά όλα αυτά και εθελοτυφλούν φοβούμενες μήπως η σύγκρουση με τους εργοδότες οδηγήσει στην απώλεια των πενιχρών εισφορών που (δεν θα έπρεπε να) παίρνουν από αυτούς. Οι όποιες προσπάθειες έγιναν για κινητοποίηση του εργατικού κινήματος Έτσι, με ευθύνη των συνδικαλιστικών ηγεσιών οι προσπάθειες για κινητοποίηση του εργατικού κινήματος παίρνουν πολύ συχνά το χαρακτήρα εκτόνωσης της αγανάκτησης των εργαζομένων και όχι επανάκτησης των χαμένων δικαιωμάτων και οργάνωσης της αντεπίθεσης. Μπροστά σε αυτή την κατάντια, η εύκολη λύση είναι να απαξιώσουμε κι άλλο το θεσμό των συντεχνιών. Όμως, λύνουμε, έτσι κανένα πρόβλημα; Μπορεί ατομικά ο καθένας μας να αντιμετωπίσει την επίθεση των εργοδοτών; Η απάντηση είναι όχι.

Όσο οξύμωρο και αν ακούγεται πρέπει να ενταχθούμε όσο πιο ενεργά μπορούμε στις συντεχνίες ή/και να δημιουργήσουμε δικά μας σωματεία στους χώρους δουλειάς μας. Να θυμίσουμε στις ηγεσίες των συντεχνιών μας ότι είναι όργανα εκτέλεσης αποφάσεων που εμείς οι εργαζόμενοι συλλογικά παίρνουμε. Οι συντεχνίες ανήκουν σε εμάς που τους δίνουμε ζωή. Συμφέρον μας είναι να ενταχθούμε σε αυτές και να ενισχύσουμε το βαθμό συνδικαλιστικής εκπαίδευσης, ταξικής συνείδησης και οργάνωσής τους.

Οι πορείες, οι διαμαρτυρίες, οι απεργίες αποτελούν την πρώτη και βασική μας απάντηση. Πολλές φορές ξεκινούν με δισταγμό, αλλά μέσα από οργάνωση και στόχευση μπορούν να γενικευτούν και να μετατραπούν σε ανοιχτή σύγκρουση με την κυβέρνηση και τους εργοδότες. Γιατί κανένας δεν γνωρίζει καλύτερα από τους εργαζόμενους τι πρέπει και τι μπορεί να γίνει. Είμαστε εμείς που οργανωμένα και μαζικά μπορούμε να αγωνιστούμε για μας και τα παιδιά τους και να απαιτήσουμε ότι δικαιωματικά μας ανήκει, γιατί έχουμε το δίκιο του αγώνα μας και τη δύναμη των πολλών. Όλοι εμείς οι άνεργοι και οι άνεργες, οι μετανάστες και οι ντόπιοι, οι νέοι και οι παλιοί εργαζόμενοι και εργαζόμενες μπορούμε να παλέψουμε νικηφόρα για τα όνειρα και τις ανάγκες μας.

Με ταξική μεροληψία...

«Οι φρουροί της πίστεως και της πατρίδας»

Αρχή σχολικής χρονιάς και "όλα βαίνουν καλώς" για το ελληνορθόδοξο κράτος μας. Αφού έγιναν οι αγιασμοί με τη συμμετοχή όλων των μαθητριών (χριστιανών και μη) ξανάνοιξε η αένα συζήτηση για το διαχωρισμό του κράτους και της εκκλησίας. Αφορμή στάθηκε το περιστατικό προσκυνήματος λειψάνων από ανήλικους μαθητές. Δεν πρόκειται για μεμονωμένο και ακραίο περιστατικό, αλλά για τη σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Τις μέρες που ακολούθησαν προέκυψαν ποικίλες αντιδράσεις για τη χρόνια και κραυγαλέα παρέμβαση της εκκλησίας στην εκπαίδευση. Το γεγονός αυτό οδήγησε τον Αρχιεπίσκοπο να δηλώσει ότι τα παιδιά θα εξακολουθούν να πηγαίνουν στην εκκλησία και σε όποιον αρέσει. Παράλληλα, είχε και το θράσος να κάνει συστάσεις στην επίτροπο Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για το ποια είναι η δουλειά της. Ενώ η ηγεσία της εκκλησίας έδειξε τις προθέσεις της η πολιτική ηγεσία συνεχίζει να σφυρίζει αμέριμνα. Αυτό, δυστυχώς, δεν μας προκαλεί καμία εντύπωση. Τουναντίον, μάλιστα, η οποιαδήποτε αντίδραση -έστω και αναιμική- της πολιτικής ηγεσίας θα αποτελούσε είδηση στη Σαουδική Αρ... συγνώμη στην Κύπρο ήθελανα πω!

Ένας στους τρεις ανέργους είναι χωρίς δουλειά για περισσότερο από ένα χρόνο

Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας οι μακροχρόνια άνεργοι το Σεπτέμβρη ήταν 11.658, με τους ανέργους για 15 μέρες έως 3 μήνες να ακολουθούν (8.328). Παράλληλα, οι άνεργοι για περίοδο 3 - 6 μηνών ανήλθαν τους 6.722, ενώ 5.108 ήταν οι άνθρωποι που παραμένουν άνεργοι για περίοδο 6 έως 12 μηνών. Μάλλον δεν θα έχουν

μάθει ακόμα ότι το μνημόνιο έφυγε και ήρθε η ανάπτυξη.

«Ευρωπαϊκή Βδομάδα Κινητικότητας... Μεγάλη η χάρη της»

Με ένα πρωτότυπο τρόπο αποφάσισε η τροχαία να γιορτάσει την ευρωπαϊκή ημέρα χωρίς θανάτους στο δρόμο κάνοντας και τα πιο ευφάνταστα τρολ να δακρύσουν... Μετά από επίσκεψη στην ιστοσελίδα της αστυνομίας διαπιστώσαμε ότι πράγματι η τροχαία αποφάσισε να κάνει έκκληση στα θεία για την αντιμετώπιση των θανατηφόρων αυτοχημάτων οργανώνοντας δέηση/παράκληση στις 22/09 στον Άγιο Γεώργιο. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, στην εκδήλωση αναμενόταν η συμμετοχή του υπουργού, βουλευτών, υψηλόβαθμων στελεχών της αστυνομίας, δημάρχων, της διεύθυνσης και των μαθητών Λυκείου της Λάρνακας. Βοήθειά μας λοιπόν!

Ραντεβού με ένα δικτάτορα

Στις 11 Οκτώβρη, ο "φιλελεύθερος" Νίκος Αναστασιάδης και ο "προοδευτικός" Αλέξης Τσίπρας ταξίδεψαν στο Κάιρο για να συναντήσουν τον πρόεδρο της Αιγύπτου Αλ Σίσι στην τέταρτη Συνάντησης Κορυφής Κύπρου - Ελλάδας - Αιγύπτου.

Ανάμεσα στα θέματα που τους απασχόλησαν περιλαμβάνονται οι εξελίξεις στο Κυπριακό και η συνεργασία σε τομείς όπως η ενέργεια, το εμπόριο και οι μεταφορές αλλά και οι κρουαζιέρες αναψυχής. Μάλιστα οι τρεις ηγέτες φυτέψαν και τρεις ελιές στον κήπο του Προεδρικού Μεγάρου, που συμβολίζουν τη φιλία και τη συνεργασία ανάμεσα στις τρεις χώρες. Καλά μέχριεδώ;

Υπέροχα! αν εξαιρέσει κανείς το γεγονός πώς ο Σίσι είναι στρατιωτικός δικτάτορας και κατηγορείται από τις μεγαλύτερες οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων του πλανήτη για τα χειρότερα ανθρωπιστικά γεγκλήματα που έχουν σημειωθεί στην Αίγυπτο (info-war.gr). Η χούντα που έχει επιβάλλει κατηγορείται για τη δολοφονία χιλιάδων αντιφρονούντων, κυρίως από την οργάνωση των Αδελφών Μουσουλμάνων που ανατράπηκε με πραξικόπημα, καθώς επίσης και για το μεγαλύτερο αριθμό εκτελέσεων που έχουν διαταχθεί εδώ και δεκαετίες στην Αίγυπτο.

Η εκκλησία προπαγανδίζει ενάντια στις εκτρώσεις με την κάλυψη του Ιατρικού Συλλόγου

Αν είσαι γιατρός κερδίζεις δυο μόρια, αν από την άλλη είσαι νοσηλευτής/τρια ή μαία ακόμα καλύτερα γιατί κερδίζεις διεθνή μόρια με τη συμμετοχή σου στο συνέδριο με θέμα «εκτρώσεις: ιατρικές, κοινωνικές, νομικές και πνευματικές διαστάσεις» που διοργανώνει η Αρχιεπισκοπή Κύπρου, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου και ο παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος.

Τι να πρωτοσχολιάσει κανείς; Για το «επιστημονικό» συνέδριο που διοργανώνεται από την εκκλησία; Μάλλον ο χαρακτηρισμός απορρέει από τη νομιμοποίηση που δίνει η παρουσία επιστημόνων και η συνδιοργάνωση με επιστημονικούς συλλόγους. Πρώτο φάσουλ! Για τη μοριοδότηση των συμμετεχόντων που επίσης προσφέρουν οι επιστημονικοί σύλλογοι; Δεύτερο φάσουλ! Για το κεντρικό ζήτημα ότι η διαχείριση των σωμάτων μας αποτελεί δική μας και μόνο απόφαση; Για την καταπίεση της γυναίκας που έχει μακραίωνη ιστορία και η διοργάνωση τέτοιου είδους «συμποσίων» έρχεται να επιβεβαιώσει; Και μη χειρότερα...

«Ακροδεξιά παράσταση έξω από την ελληνική πρεσβεία»

Η μεγάλη επιτυχία της θεατρικής παράστασης που διοργανώθηκε στο αρχαίο θέατρο της Σαλαμίνας με τη συμμετοχή χιλιάδων ε/κ και τ/κ προκάλεσε νεύρα στους φασίστες και σε αυτούς που τους νομιμοποιούν ψαρεύοντας δίπλα τους στα θολά νερά του εθνικισμού (ναι, εννοούμε το Σιζόπουλο και τον Παπαδόπουλο που καμάρωναν μπροστά στις κάμερες). Ως απάντηση στην αθρόα προσέλευση του κόσμου που παραμέρισε τις δηλητηριώδεις εθνικιστικές ρητορείες και συμμετείχε στην παράσταση, οι διχαστικοί κύκλοι έκαναν τη δική τους θλιβερή φιέστα (με ομολογουμένως παταγώδη αποτυχία) έξω από την ελληνική πρεσβεία.

Για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα: Ο ελληνικός και ο τουρκικός εθνικισμός είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Ο καθένας δικαιολογεί το ρόλο του και τρέφεται από την ύπαρξη του άλλου. Και μαζί δικαιολογούν τα εγκλήματα τους στο όνομα του ιερού τους έθνους -ελληνικού, τουρκικού ή όποιου άλλου γουστάρεις- που «βάλλεται από παντού». Μια ματιά στην ιστορία της Κύπρου, της Τουρκίας και της Ελλάδας αρκεί για να διαπιστώσει κανείς τι συνέβη στους λαούς μας όταν οι εθνικιστές πήραν κεφάλι. Θα συνεχίσουμε, λοιπόν, να παλεύουμε ενάντια στους εθνικιστές, όπως ακριβώς κάνουν οι συντρόφισσες και οι σύντροφοί μας στην Τουρκία και στην Ελλάδα. Γιατί παίρνουμε τη ζωή πολύ στα σοβαρά για να την αφήσουμε έρμαιο στα χέρια του κάθε φασίστα ανεξαρτήτως αν δηλώνει Κύπριος, Έλληνας ή Τούρκος. **NO PASARAN!**

Τέρες Δράσης

06/10 Πορεία ενάντια στις εκποιήσεις

Στο πλαίσιο της πανευρωπαϊκής εβδομάδας κατά των εκποιήσεων και της κερδοσκοπίας, το Κίνημα Ενάντια στις Εκποιήσεις οργάνωσε πορεία στους δρόμους της Λευκωσίας με την στήριξη και συμμετοχή κομμάτων, οργανώσεων, συνδικαλιστικών φορέων και φοιτητικών παρατάξεων. Η μαζική συμμετοχή στη διαδήλωση αποτελεί μια πολύτιμη παρακαταθήκη καθώς η μάχη ενάντια στις εκποιήσεις μόλις άρχισε!

Όπως μας ενημερώνουν οι ακτιβιστές του κινήματος ενάντια στις εκποιήσεις στις 11/10 αποτράπηκε εκποίηση στην Πάφο για σπίτι εκτιμημένο στις 235 χιλιάδες με τιμή πώλησης από την Ελληνική Τράπεζα στις 65 χιλιάδες. Κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού λόγω κατάσχεσης για μη εξυπηρετούμενα δάνεια, δεν υπήρξε προσφορά για την αγορά του σπιτιού. Η έλειψη ενδιαφέροντος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κινητοποίηση των πολιτών και των ακτιβιστών ενάντια στις εκποιήσεις. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως η ιδιοκτήτρια του σπιτιού είχε προσπαθήσει να έρθει σε συμβιβασμό με την τράπεζα αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Η ιστορία όμως δεν τελείωνε εδώ καθώς η διαδικασία αναμένεται να επαναληφθεί σε τρεις μήνες.

Δυστυχώς, δεν πρόκειται για μεμονωμένη περίπτωση. Μια ακόμα κατοικία στη Λάρνακα βγαίνει στο σφυρί για χρέος 120.00 ευρώ. Ο άνθρωπος που του ανήκει έμεινε άνεργος το 2013 καθώς μετά από ατύχημα και καρδιακή προσβολή του ήταν αδύνατο να δουλέψει. Το σπίτι που προσπαθούν να του αρπάξουν είναι το μοναδικό περιουσιακό του στοιχείο.

Μόνος στο Βερολίνο

Το «Μόνος στο Βερολίνο» του Χάνς Φάλαντα αποτελεί μια έξοχη λογοτεχνική πρόζα για τον άνθρωπο που αντιστέκεται ακόμα και όταν η μάχη δείχνει χαμένη από την αρχή.

Στο μυθιστόρημά του, ο Φάλαντα η ιστορία εκτυλίσσεται σε μια λαϊκή γειτονιά του Βερολίνου και επικεντρώνεται στα πρόσωπα μιας πολυκατοικίας στην οδό Γιαμπλόνσκι. Βρισκόμαστε στα πρώτα χρόνια του πολέμου, το 1940. Τα ναζιστικά στρατεύματα έχουν καταλάβει τη Γαλλία και οι Ναζί, βάσιμα πια, φιλοδιξούν να κατακτήσουν ολόκληρο τον κόσμο. Η βερολινέζικη κοινωνία, όμως, ζει σε καθεστώς φόβου και αθλιότητας. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, όπου εναλλάσσεται ο φόβος και η παράνοια, θα αρχίσουν την αντιστασιακή τους δράση ο Ότο και η Άννα Κβάνγκελ, όταν χάνουν τον γιο τους στο μέτωπο.

Ο Φάλαντα, γύρω από τους Κβάνγκελ, σκιαγραφεί έξοχα ένα μωσαϊκό ανθρώπων από την ηλικιαμένη εβραία Ρόζενταλέως την τολμηρή Τρούντελ, τους ναζιστές Περζίκε ή τον άθλιο Μπορκχάουζεν, τον απρόβλεπτο επιθεωρητή Έσεριχ αλλά και τον έντιμο δικαστή Φρομ. Ο συγγραφέας συστήνει αβίαστα και συγκροτημένα χωρίς περιττά άλλοθι και ηρωοποιήσεις τα πρόσωπα που δρουν. Η αποστασιοποιημένη αφήγηση επιτρέπει στον αναγνώστη να παρακολουθεί χωρίς καμιά διαμεσολάβηση τους ήρωες ως δρώντα υποκείμενα τόσο αληθινά, σαν να συμβιώνει μαζί τους, να τους γνωρίζει προσωπικά. Αυτή εξάλλου είναι και η αίσθηση που αποκομίζει ο αναγνώστης, ζωντανεύει ένας ολόκληρος κόσμος μέρος του οποίου γίνεται και ο ίδιος και παίρνει θέση.

Ο Ότο και η Άννα Κβάνγκελ θα προσπαθήσουν να αφυπνίσουν τον γερμανικό λαό, γράφοντας κάρτες με αντικαθεστωτικά συνθήματα που αφήνουν σε πολυσύχναστα μέρη, όπως εισόδους πολυκατοικιών και γραφεία. Οι χειρόγραφες αυτές κάρτες που κυκλοφορούν για σχεδόν τρία χρόνια στο Βερολίνο έχουν, σχεδόν όλες, άδοξο τέλος, παραδίδονται στη Γκεστάπο από τους κατατρομοκρατημένους πολίτες. Έτσι, οι ελπίδες των Κβάνγκελ για αντίσταση θα αποδειχτούν άκαρπες. Τη ματαίότητα του επίμονου αγώνα τους ο αναγνώστης τη γνωρίζει από νωρίς έτσι οι Κβάνγκελ να θυμίζουν ήρωες τραγωδίας που αγωνίζονται για τη δικαιοσύνη αλλά που,

στο τέλος, θα συντριβούν. Αυτό βέβαια φαίνεται πως αποτελεί και ένα από τα κεντρικότερα θέματα του βιβλίου, είναι μάταιος ένας αγώνας, όταν από την αρχή ακόμα είναι καταδικασμένος;

Αυτό που κάνει σπουδαίο τον Φάλαντα είναι η ικανότητά του να κάνει σχεδόν βιωματική στον αναγνώστη την συνειδητοποίηση πως μεγεθύνοντας την Ιστορία ανακαλύπτουμε άπειρες ψηφίδες, τις μικρές ιστορίες των απλών ανθρώπων που όμως διαμορφώνουν με τα «ναι» και τα «όχι» τους, -κυρίως όμως με τα «όχι», ακόμα και τα πιο «παράλογα»- την Ιστορία. Έτσι, παρά το ζοφερό κλίμα φόβου και θανάτου στο οποίο φαινομενικά καταβυθίζει η ανάγνωση του βιβλίου, υπάρχει μια βαθιά αισιοδοξία, η οποία, πολλές φορές δοκιμάζεται από την κατάληξη εκείνων που αντιστέκονται. Όμως αυτό είναι και το ζήτημα, αν την επιτυχία ενός αγώνα την κρίνει κατ' ανάγκη το αποτέλεσμα ή αυτή καθ' αυτή η ύπαρξη της αντίστασης. Ο ίδιος ο συγγραφέας στο επίμετρο του έργου του σημειώνει: «Αυτοί οι δύο άνθρωποι, ο Ότο και η Άννα Κβάνγκελ έζησαν κάποτε. Η διαμαρτυρία τους δεν ακούστηκε. Θυσίασαν χωρίς λόγο τη ζωή τους σ' έναν μάταιο αγώνα. Μήπως ο αγώνας τους δεν ήταν τόσο μάταιος; Μήπως δεν πέθαναν χωρίς λόγο; Εγώ, ο συγγραφέας ενός μυθιστορήματος που ακόμα δεν έχω γράψει την τελευταία του λέξη, ελπίζω ότι ο αγώνας τους, τα βάσανά τους, ο θάνατός τους δεν ήταν μάταιος.»

Hans Fallada

Μόνος στο Βερολίνο

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΑΝΤΗ ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗ

Τέταρτη έκδοση

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΟΛΙΣ

σύντομο βιογραφικό του συγγραφέα

Ο Χάνς Φάλαντα γεννήθηκε το 1893 και υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους συγγραφείς του μεσοπολέμου. Υπήρξε μορφινομανής, αλκοολικός και με ψυχικές διαταραχές, οι οποίες δεν τον εγκατέλειψαν ποτέ. Δεν εγκατέλειψε τη Γερμανία όταν οι ναζιστές βρίσκονταν στην εξουσία και οι σημαντικότεροι συγγραφείς του γερμανόφωνου κόσμου αυτοεξορίζονταν στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Δεν ήταν, έλεγε, στον χαρακτήρα του, δεν θα μπορούσε να ζήσει έξω από τη γλώσσα του και μακριά από τη χώρα του. Εν τούτοις, αν κανένας θέλει να καταλάβει τι ακριβώς συνέβαινε στη Γερμανία του Μεσοπολέμου, δεν έχει παρά να καταφύγει στο Λύκος Ανάμεσα σε Λύκους'. Και για τη ναζιστική εποχή, πρώτα στο 'Μόνος στο Βερολίνο' και στη συνέχεια στον 'Πότη', που λειτουργεί ως εφιαλτική αλληγορία της γερμανικής κοινωνίας της εποχής. Ο Φάλαντα αυτοκτονεί τελικά το 1947 μετά από νέα προβλήματα με τα ναρκωτικά και το τζόγο.

της L. Gear

Αμερικάνικες εκλογές: Don't get mad, get everything*

Στη διεθνή σκηνή, οι ΗΠΑ δεν είναι η υπερδύναμη που ήταν κάποτε. Είναι, όμως, αρκετά ισχυρή ώστε οι εκλογές της να αποκτούν παγκόσμιο ενδιαφέρον. Η υποχώρηση της ισχύος της συνδέεται και με τις γενικότερες ανακατάξεις του 21ου αι., πολλές από τις οποίες έφεραν και τη δική της υπογραφή, δίπλα σε αυτή της Ε.Ε. (η αραβική "άνοιξη", που μεταλλάχθηκε σε εποχή των παγετώνων για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο πόλεμος στη Συρία, η εξάπλωση και ισχυροποίηση του ισλαμικού φονταμενταλισμού, με διασημότερα παραδείγματα το ISIS-DAESH και την αλ Κάιντα κ.ο.κ.).

Στο πλαίσιο αυτό, η βετεράνος του πολιτικού σκηνικού Κλίντον εμφανίζεται απόλυτα πιστή στο αμερικανικό δόγμα της επεμβατικής πολιτικής χωρίς ανάληψη των ευθυνών, και σε σύγκρουση με τη Ρωσία, με αποτέλεσμα τον επανεξοπολισμό της Γερμανίας, την υποστήριξη πραξικοπηματικής ναζιστικής κυβέρνησης και των σύγχρονων ταγμάτων εφόδου στην Ουκρανία, τον 5ετή πόλεμο στη Συρία... και δεν υπάρχει τέλος. Ο Τραμπ, στην προσπάθειά του να παρασύρει τα φτωχοποιημένα στρώματα των λευκών, στρέφεται φραστικά κατά αυτής της πολιτικής και της εμπλοκής σε πολεμικές συρράξεις στο εξωτερικό, προκρίνοντας μια πολιτική συνεννόησης με τον Πούτιν και αποστασιοποίησης από τη μέχρι τώρα χρήση του NATO. Τι θα σημαίνει, λοιπόν, η εκλογή του καθενός για μετά (με όλη την επιφύλαξη που πρέπει να έχει κανείς για τις προεκλογικές υποσχέσεις);

Υπάρχει, όμως, μια ίσως ακόμα σημαντικότερη πλευρά. Τι δείχνει η προεκλογική εκστρατεία για τους μετασχηματισμούς που βιώνει η αμερικανική κοινωνία αυτή την περίοδο;

Ο Τραμπ πλασάρει την εικόνα του επιτυχημένου επιχειρηματία, που από πολλούς θεωρείται θετική και όχι σύγκρουση συμφερόντων για τον μελλοντικό πρόεδρο της χώρας τους. Την έλλειψη γνώσεων και μόρφωσης και απαξίωση των διανοούμενων και της κουλτούρας γενικότερα έχει περάσει για εμπιστοσύνη στο ένστικτο, παρά την αδυναμία του να παρουσιάσει θέσεις για την οικονομία και εξωτερική πολιτική. Έχει καταφέρει να προσελκύσει τα στρώματα των λευκών που χτυπήθηκαν από την τελευταία οικονομική κρίση και που γενικά έχουν υποστεί μείωση των εισοδημάτων και υποβάθμιση του βιοτικού τους επιπέδου από την πολιτική των τελευταίων δεκαετιών.

Στο μεταξύ έχει γίνει μεγάλη φασαρία για τη νομότυπη φοροαποφυγή του Τραμπ και την άρνησή του να δημοσιεύσει τα στοιχεία των φοροπαλαγών του, όπως συνηθίζουν οι υποψήφιοι για την προεδρία. Το 75% των ψηφοφόρων θέλουν αυτή τη δημοσιοποίηση, άρα και

μέρος της εκλογικής βάσης των Ρεπουμπλικανών.

Πώς να μη γεννηθεί, λοιπόν, η απορία πώς είναι δυνατόν να πιστεύουν ότι ένας άνθρωπος που έχει θησαυρίσει από την κατρακύλα τους θα βελτιώσει τη ζωή τους; Μα φυσικά, επειδή φταίνε οι άλλοι: οι μαύροι, οι ισπανόφωνοι, οι μετανάστες, οι μουσουλμάνοι, οι γκέι, οι γυναίκες που παλεύουν για τα δικαιώματα τους, οι... οι... οι... Μαζί με την απαξίωση της γνώσης και του ορθολογισμού, ο ρατσισμός, ο μισογυνισμός και η μισαλλοδοξία του θυμίζουν την υποχώρηση στο σκοταδισμό που προηγήθηκε του Μεσαίωνα. Ο Τραμπ, λοιπόν, απευθύνεται στα φοβικά ένστικτα, σε όλα τα λάθος ένστικτα. Στοιχείο εξαιρετικά επικίνδυνο γιατί όταν σε σηκώσει ο ανεμοστρόβιλος, δε φταίνε αυτοί που βρέθηκαν εκεί μαζί σου, αλλά όσοι σε πέταξαν στο δρόμο.

Κλίντον vs Σάντερς

Η Κλίντον από την άλλη είναι μορφωμένη και έμπειρη πολιτικός με συνεχή διολίσθηση σε όλο και δεξιότερες ("κεντρώες") απόψεις, η εκλεκτή υποψήφιος του κατεστημένου των Δημοκρατικών και του μεγαλύτερου τμήματος της αστικής τάξης, που θεωρούσαν βέβαιο ότι "ήρθε η σειρά της" να εκλεγεί και να γίνει η πρώτη γυναίκα πρόεδρος των ΗΠΑ.

Η πρώτη της δοκιμασία ήρθε από τις εσωκομματικές εκλογές που θα αναδείκνυαν τον υποψήφιο των Δημοκρατικών, όπου βρέθηκε απέναντι στο ρεύμα γύρω από τον Μπέρνι Σάντερς. Κι, ενώ κανείς δεν τον είχε πάρει σοβαρά, αναπτύχθηκε γύρω από την υποψηφιότητά του μια σημαντική δυναμική που τρομοκράτησε το κατεστημένο, εντός και εκτός Δημοκρατικών. Φυσικά, το ενδεχόμενο να εκλεγεί δεν ήταν ποτέ ιδιαίτερα πιθανό, γιατί η εκλογική διαδικασία είναι δομημένη με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζει τον έλεγχο της βάσης του κόμματος. Παρ'όλα αυτά παρατηρήθηκαν ακόμα και φαινόμενα παρατυπίας, ή για να μιλάμε ανοιχτά νοθείας, και απομάκρυνσης των ψηφοφόρων του από μπράβους.

Με μεγάλη απήχηση στους νεότερους και προοδευτικότερους και χωρίς να φοβάται να αυτοπροσδιορίζεται ως σοσιαλδημοκράτης (κάτι ανήκουστο για τις ΗΠΑ, σε αντίθεση με την Ευρώπη όπου σοσιαλδημοκράτης σημαίνει πλέον καπιταλιστικότερος του καπιταλιστή), ο Μπέρνι άλλαξε την προεκλογική συζήτηση και έδωσε την ευκαιρία να εκφραστούν οι μετασχηματισμοί στους κόλπους των ριζοσπαστικών στρωμάτων της αμερικανικής νεολαίας. Κατηγορήθηκε ότι προκαλεί διάσπαση στην εκλογική βάση των Δημοκρατικών και, επομένως, της Κλίντον. Κατέληξε να δηλώσει "πίστη" στην Κλίντον και την υποψηφιότητά της στο συνέδριο των Δημοκρατικών προκαλώντας την οργή των υποστηρικτών του, πολλοί από τους οποίους εμφανίστηκαν με κονκάρδες των Πράσινων. Το ενδιαφέρον είναι ότι ήταν πιο δημοφιλής και από τον Τραμπ και από την Κλίντον, αλλά, όπως και στους Εργατικούς στη Βρετανία, έχει μεγαλύτερη σημασία η εξυπηρέτηση του κατεστημένου παρά η ψυχή και το μέλλον αυτών που υποτίθεται ότι εκπροσωπεύει.

Το στοίχημα της Τζιλ Στάιν

Ενώ η Κλίντον είναι το “καλό παιδί” του συστήματος, η Τζιλ Στάιν, που αποχώρησε διαφωνώντας από τους Δημοκρατικούς το 1998, είναι η υποψήφιος των Πράσινων. “Υποστηρίζει τη διαγραφή των φοιτητικών χρεών (ΣΤΜ: ο δανεισμός των φοιτητών για να βγάλουν το πανεπιστήμιο, που τους φορτώνει με δυσβάσταχτα χρέη από τη μέρα που αποφοιτούν είναι φλέγον ζήτημα στις ΗΠΑ), την περικοπή των στρατιωτικών δαπανών του Πε-

νταγώνου κατά 50%, την υιοθέτηση κατώτατου αρομισθίου στα 15 δολάρια και ένα Εθνικό Σύστημα Υγείας για

όλους. Το σχέδιο της Στάιν για ένα «Πράσινο Νιού Ντιλ» προβλέπει τον τερματισμό της χρήσης ορυκτών καυσίμων στις ΗΠΑ μέχρι το 2030. Έχει καλέσει ανοιχτά για τη διάνοια και την τιμωρία των ρατσιστών δολοφόνων μπάτσων, σε αλληλεγγύη με το Κίνημα Black Lives Matter (Οι Μαύρες Ζωές Μετράνε). Αποχώρησε από το Δημοκρατικό Κόμμα πριν 16 χρόνια, είναι ακόμα ενεργή 'στο δρόμο' και στις δημοσκοπήσεις φαίνεται να ξεπερνά τα ποσοστά του του Ραλφ Νέιντερ το 2000.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την κόπωση της αμερικανικής κοινωνίας από τις πολεμικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό δείχνει ότι κλείνει ένας κύκλος για τον "Πόλεμο κατά της Τρομοκρατίας". Οι Αμερικανοί πλέον δε σκέφτονται μόνο με τον τρόμο των Δίδυμων Πύργων στο μυαλό τους. Μετά από 15 χρόνια εμπλοκής σε πολέμους χωρίς τέλος και με μια οικονομική κρίση που φαίνεται μόνιμη για τα εισοδήματά τους, 25 χρόνια μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, με μια γενιά που έχει μεγαλώσει χωρίς τη διαρκή αντικομμουνιστική υστερία (κάτι που στην Αμερική θα έπιανε και τον Ομπάμα ακόμα), υπάρχουν οι συνθήκες για μια νέα εποχή για την αμερικάνικη αριστερά. Αυτό φάνηκε από το ρεύμα που διαμορφώθηκε γύρω από τον Σάντερς και μέρος των ψηφοφόρων του θα στηρίξει την Στάιν, παρά την πίεση που ασκεί το δικομματικό σύστημα της Αμερικής.

Για ένα τρίτο κόμμα στις ΗΠΑ, η προεκλογική εκστρατεία δεν έχει απτό στόχο, δεν έχει πιθανότητα να εκλεγεί. Μπορεί, όμως, να συμβάλει στην απεμπλοκή των αριστερών από το Δημοκρατικό Κόμμα και από το παραπλανητικό επιχείρημα της χαμένης ψήφου («η ψήφος για την Στάιν, είναι ψήφος για τον Τραμπ»). Τα κινήματα χρειάζονται πολιτική αντιπροσώπευση για να συνεχίσουν να προωθούν την ουσιαστική αλλαγή και πρόοδο της κοινωνίας. Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει απογοητεύσει επανειλημμένα και έχει εγκλωβίσει τα κινήματα στο φαύλο κύκλο των εκλογών, αφοπλίζοντάς τα από το ριζοσπαστισμό τους και στερώντας τη δυνατότητα μακροπρόθεσμης στρατηγικής. Θα ανάψει από τη σπίθα (*iskra*) του “Burn” Bernie και της Τζίλη φωλόγια;

Η συμβουλή μας στους συντρόφους εκεί είναι ίδια με της Ιβάνα Τραμπ, πρώην συζύγου του Ντόναλντ Τραμπ, για τα διαζύγια: "Don't get mad, get everything" (μην πάρετε ανάποδες, πάρτε τα όλα)

Το κίνημα δεν έχει πει την τελευταία του λέξη

της Έλενας Αντρέου (ανταπόκριση από το Παρίσιο)

Η Nuit debout είναι ένα κίνημα που ξεκίνησε με αφορμή το φιλμ του Γάλλου σκηνοθέτη Φρανσουά Ρουφάν "Ευχαριστώ αφεντικό". Πλαισιώθηκε από το κίνημα των φοιτητών της Σορβόνης, με παρότρυνση του προέδρου του τμήματος Οικονομικών του Εθνικού Κέντρου "Ερευνας Φρεντερίκ Λορντόν, με κάλεσμα σε μια γενική αναθεώρηση του οικονομικού και νομικού πλαισίου της χώρας, που συγκεκριμένοποιείται γύρω από δυο προβληματικές: τη συνταγματική αναθεώρηση, με κείμενο Συντάγματος λαϊκής έμπνευσης και την έξοδο της Γαλλίας από το Ευρώ και την Ε.Ε. Η γραμμή του προεικονίζει μια συνεργασία των ευρωπαϊκών λαών, που από κοινού ενεργούν για τη λαϊκή πρόοδο.

Το κίνημα αυτό συνδύασε δύο ρεύματα, εκείνο του Λορντόν και αυτών που θέλησαν να κινητοποιηθούν με στόχο την απόσυρση της αναθεώρησης του εργατικού νόμου. Η νέα εργατική νομοθεσία εισάγεται με εντολές της Ε.Ε., ώστε η Γαλλία -που βρίσκεται υπό δημοσιονομική αναπροσαρμογή- να πιάσει τους στόχους. Η δημοσιονομική αναπροσαρμογή είναι μια πιο ήπια μορφή μνημονίου ως προς την διοικητική της εφαρμογή αλλά που δεν υστερεί ως προς την δραστικότητα των μέτρων από τα μνημόνια. Οι φοιτητές της Nuit debout συμμετείχαν ενεργά στις καταλήψεις εργοστασίων στα ναυπηγεία του Σηκουάνα και στους σιδηροδρόμους.

Το κίνημα της Nuit debout έχει καταλάβει την πλατεία της Δημοκρατίας στο κέντρο του Παρισιού. Εκεί δραστηριοποιούνται οι ακτιβιστές που προσφέρουν μαθήματα λαϊκής παιδείας, εργάζονται για τη σύνταξη του νέου Συντάγματος και παρέχουν νομική βοήθεια

Απεργίες στην καρδιά του κτήνους

Δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι διαδήλωσαν στις 29 Σεπτέμβρη στο κέντρο των Βρυξελλών κατά των πολιτικών λιτότητας που ακολουθεί η κυβέρνηση συμμαχίας τεσσάρων δεξιών κομμάτων στο Βέλγιο, με την αφορμή τη συμπλήρωση δύο ετών από τη συγκρότησή της. Στη διαδήλωση συμμετείχαν όλα τα βελγικά συνδικάτα και τα κεντρικά τους αιτήματα αφορούσαν διατήρηση του κράτους πρόνοιας και των βασικών εργατικών δικαιωμάτων. Αυτή ήταν η τέταρτη μαζική διαδήλωση κατά των μέτρων της κυβέρνησης τα τελευταία δύο χρόνια.

Μάλιστα, οι τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις στο Βέλγιο

σε εργαζομένους με εργασιακά θέματα. Επίσης, έχουν περίπτερο και οιμάδες από το χώρο προστασίας του δικαιώματος στη Στέγαση.

Έως σήμερα έχει κυριαρχηθεί από το ρεύμα των μινιμαλιστικών στόχων της απόσυρσης της εργατικής νομοθεσίας χάρη στα συνδικάτα που δεν είδαν με καλό μάτι τις διεργασίες του Λορντόν για ευρύτερη στοχοθεσία και ριζοσπαστικοποίηση. Όμως, αυτό το μονοθεματικό κίνημα έχει ξεπεραστεί από τις καταστάσεις γιατί ο νόμος πέρασε. Η μερική εξασθένιση του κινήματος οφείλεται σε αυτό.

Επειδή η Γαλλία μπαίνει σε προεκλογική περίοδο και η οικονομική κατάσταση χειροτερεύει, ενώ παράλληλα οι ισορροπίες στο κίνημα αλλάζουν, τίποτα δεν αποκλείει την επαναφορά της ζωτικότητας των κινητοποιήσεων στην πλατεία της Δημοκρατίας. Στη νέα φάση αναδιοργάνωσης, οι ακτιβιστές επιχειρούν να ανοιχτούν πέρα από την κατάληψη της πλατεία και να προσεγγίσουν τους πολίτες στις λαϊκές. Εξάλλου οι τοπικές πλατείες εξακολουθούν να είναι υπό κατάληψη με κεντρικό παράδειγμα εκείνη του δήμου Λιλά στα βόρεια του Παρισιού. Οι ανταλλαγές ανανοηματοδοτούν τη δράση ενώ η 'rentrée militante' είναι έντονη αυτό το φθινόπωρο.

αποκτούν ξεχωριστό ενδιαφέρον αφού οι δημοσκοπήσεις εμφανίζουν σταθερά πλέον το μαοϊκής προέλευσης Βελγικό Κόμμα της Εργασίας (PTB) σε τρίτη πολιτική δύναμη στην περιοχή των Βρυξελλών, με ποσοστό της τάξης του 11%.

Η πρώτη σε κυκλοφορία και προσκείμενη στους Βέλγους Σοσιαλιστές εφημερίδα Le Soir χαρακτήρισε "βαρύ" το πλήγμα που υφίσταται ο δημόσιος διάλογος όσο ανεβαίνει η δημοτικότητα αυτού του κόμματος. Και αυτό διότι κατά την εφημερίδα ο λόγος του PTB «περιορίζεται σε υπερβολές, ηχηρά συνθήματα και μη ρεαλιστικές προτάσεις, πουλώντας εκ του ασφαλούς όνειρα στον κόσμο...». Για να τους την πέφτουν έτσι οι ξεπουλημένοι σοσιαλδημοκράτες, δεν μπορεί κάτι καλό θα κάνουν

Γυναίκες ενάντια στην απαγόρευση των αμβλώσεων

Αποτέλεσμα φάνηκαν να έχουν οι μαζικές πορείες διαμαρτυρίας χιλιάδων μαυροφορεμένων γυναικών σε 60 πόλεις της Πολωνίας ενάντια στο νομοσχέδιο που σκόπευε να περάσει η κυβέρνηση σχετικά με την ολική απαγόρευση των αμβλώσεων, ακόμα και σε περιπτώσεις βιασμού, αιμομιξίας ή γενετικής ανωμαλίας του εμβρύου.

Μπροστά στη δυναμική αντίδραση εκατοντάδων χιλιάδων γυναικών ανά τη χώρα και τη "μαύρη Δευτέρα" (3/10) στη Βαρσοβία, η συντηρητική πολωνική κυβέρνηση υπαναχωρεί με τον αντιπρόεδρο Γιάροσλαβ Γκόβιν να ανακοινώνει πως δεν θα προωθηθεί στη Βουλή το νομοσχέδιο για την σχεδόν πλήρη απαγόρευση των αμβλώσεων στη χώρα.

Το νέο νομοσχέδιο θα ποινικοποιούσε όλες τις αμβλώσεις χωρίς εξαιρέσεις και οι γυναίκες που θα αναζητούσαν τρόπους άμβλωσης θα τιμωρούνταν με

φυλάκιση. Αυτό πρακτικά μπορεί να κατέληγε και σε φυλάκιση εγκύων που αποβάλλουν, μιας και η άμβλωση με φαρμακευτική αγωγή μοιάζει αρκετά με αποβολή από φυσικά αίτια, οπότε οι Αρχές μπορεί να κατηγορήσουν μια γυναίκα που απέβαλε, ότι προχώρησε σε άμβλωση.

Πολλές γυναίκες δηλώνουν ότι κουράστηκαν πια να γίνονται συμφωνίες εις βάρος των βασικών αναπαραγωγικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, συμφωνίες που όπως είπαν απειλούν την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια τους. Σύμφωνα με δημοσκόπηση του Newsweek Polska, το 74% των Πολωνών υποστηρίζουν την διατήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας, ενώ μέτρησης της Ipsos έδειξε ότι το 50% υποστηρίζουν την απεργία των γυναικών.

πηγή: luben.tv

99 χρόνια μετά... η Επανάσταση του Οκτώβρη συνεχίζει να μας εμπνέει

99 Η κατάσταση σήμερα μοιάζει με καζάνι που βράζει. Οι κυρίαρχες τάξεις, βυθισμένες στην πιο βαθιά κρίση του καπιταλισμού από το 1929, κυβερνούν χωρίς να μπορούν να υποσχεθούν τίποτα: οι πολιτικές τους βυθίζουν τεράστια τμήματα του πληθυσμού στην ανεργία, στη φτώχεια, στην εξαθλίωση.

Η αναζήτηση εναλλακτικής λύσης στρέφεται, φυσιολογικά, σε «στιγμές» που η κοινωνική πλειοψηφία περνούσε ξανά τέτοιες δοκιμασίες. Μια τέτοια κορυφαία «στιγμή» ήταν όταν το εργατικό και λαϊκό κίνημα στη Ρωσία έδωσε την Οκτωβριανή Επανάσταση.

Η Ρώσικη Επανάσταση, 99 χρόνια μετά, εξακολουθεί να είναι το βασικό σημείο αναφοράς. Υπήρξε η πρώτη γενικευμένη έφοδος για εργατική

εξουσία και εργατική δημοκρατία. Αυτή η πρώτη απόπειρα ηττήθηκε, γιατί δεν μπόρεσε να επεκταθεί νικηφόρα.

Το επαναστατικό κύμα, που περίμεναν οι Μπολσεβίκοι, ήρθε, αλλά η Αριστερά στη Γερμανία, στην Ουγγαρία, στην Αυστρία, στην Ιταλία και αλλού δεν μπόρεσε να δώσει τις απαντήσεις που οι σύντροφοι και συντρόφισσές μας έδωσαν στην Πετρούπολη και στη Μόσχα. Έγραψαν, όμως, την αρχή ενός νέου, μεγάλου κεφαλαίου στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Η συνέχεια μένει να γραφτεί. Στους δρόμους του Παρισιού, της Ρώμης, της Άγκυρας, της Αθήνας, της Λευκωσίας... γίνεται φανερό ότι οι «από πάνω» δεν μπορούν πλέον να κυβερνούν όπως πριν, ενώ οι «από κάτω» δεν θέλουν πλέον να κυβερνώνται όπως πριν...

